

**Intensjonsavtale mellom
Prosessindustriens Landsforening og Miljøverndepartementet
om reduksjon av utslippene av svoveldioksid (SO₂)
fra prosessindustrien**

Norge har i ECE-protokollen om reduksjon av forsurening, overgjødning og bakkenært ozon (Gøteborgprotokollen) påtatt seg innen 2010 å redusere utslippene av svoveldioksid (SO₂) til maksimalt 22.000 tonn pr. år. På bakgrunn av denne forpliktelsen er Miljøvernministeren på vegne av Regjeringen, og Prosessindustriens Landsforening på vegne av sine medlemsbedrifter enige om følgende:

1. Prosessindustriens landsforening (PIL) erklærer på vegne av de bransjer og bedrifter som framgår av vedlegg 1, at disse vil utvikle teknologi og bygge rensanlegg som på en miljøvennlig og kostnadseffektiv måte vil redusere Norges utslipp av SO₂. Partene er enige om at tiltak bør gjennomføres der de samfunnsøkonomiske kostnader viser seg å være lavest. Foreliggende kunnskap pr 2001 om mulige tiltak og samfunnsøkonomiske kostnader ved disse, dokumentert i (SFT-rapport 1814/2001: Reduksjon av SO₂-utsleppa i Norge), tilsier at Norges utslippsforpliktelse i Gøteborgprotokollen bør oppfylles ved at prosessindustriens årlige utslipp reduseres med om lag 7.000 tonn innen 2010.
2. Intensjonen i pkt. 1 følges opp ved at PIL ved avtaleinngåelsen forplikter seg, på vegne av de bedrifter som framgår av vedlegg 1, til å redusere utslippene av SO₂ med minimum 5.000 tonn. PIL skal videre i de planer som er beskrevet i pkt. 6, legge fram konkrete forslag til hvordan en slik utslippsreduksjon kan gjennomføres, og samtidig legge fram forslag til hvordan en samlet reduksjon på 7.000 tonn kan oppnås på en måte som er kostnadseffektiv for Norge, slik partene er enige om. Oppdatert informasjon om sistnevnte forslag kan framlegges i forbindelse med evalueringer i hht. pkt. 9. Eventuelle nedleggelse og nyetableringer/utvidelser inngår i beregning av utslippsreduksjonene. Ved evaluering av avtalen i hht. pkt. 9 kan denne utvides til også å omfatte øvrige bedrifter innen prosessindustrien.
3. Utslippene fra den enkelte virksomhet vil bli regulert av SFT i konsesjoner etter forurensningsloven i forbindelse med gjennomføringen av EUs direktiv om integrert forurensningskontroll (IPPC-direktivet) for eksisterende industri som skal drives i tråd med direktivets krav innen 30. oktober 2007. Ved gjennomføringen av IPPC-direktivet kreves det blant annet at det enkelte industrianlegg skal tilfredsstillende standarder for beste tilgjengelige teknikker (BAT). Med BAT-tiltak menes tiltak som aksepteres som BAT i EU. For øvrig vil SFT i tråd med forurensningsloven sette nærmere vilkår om blant annet utslippsmengde og reduksjonstakt under hensyntagen til PILs forslag, jf. pkt 6, lokale og regionale miljøforhold og kostnadseffektiv oppfyllelse av internasjonale forpliktelser.
4. Miljøvernmyndighetene tar, så langt forurensningsloven gir adgang til dette, sikte på å utforme utslippstillatelsene slik at industrien gis mulighet til å oppfylle reduksjonskravet ved å gå sammen om å foreta felles utslippsreducerende tiltak, der industrien finner det mest hensiktsmessig. Utslippstillatelsene skal også gi bestemmelser om de nærmere vilkår for felles gjennomføring, herunder at kravene i IPPC-direktivet bl.a. om bruk av BAT på det enkelte anlegg er oppfylt, og at de vilkår som er satt til SFTs godkjenning av tredjemannsløsninger for gasskraftsaker gjelder tilsvarende (jf. brev fra Miljøverndepartementet til SFT av 23. juni 2000). Videre skal utslippstillatelsene utformes i overensstemmelse

med kravene til alternative virkemidler ved avgiftslette i ESAs retningslinjer for miljøstøtte.

5. PIL skal innen 1. juni 2002 legge fram forslag til metodikk for å beregne/måle utslippet av SO₂ fra den enkelte bransje/bedrift. Beregningsmetoden skal være i samsvar med de retningslinjer for valg av metode som beskrives i nye retningslinjer for rapportering av nasjonale utslippsdata til UNECE, jf. dokument EB.AIR/GE.1/2001/6 datert 27. juni 2001 og Add. 1 (Draft) Guidelines for estimating and reporting emission data. SFT skal godkjenne beregningsmetodikken.
6. PIL skal innen utgangen av 2003 legge fram et konkret forslag for myndighetene om hvordan utslippsreduksjonen i prosessindustrien kan gjennomføres på en mest mulig miljø- og kostnadseffektiv måte, jf. pkt 2. Forut for dette skal SFT innen utgangen av 2002 legge fram en vurdering av hvilke utslippstillatelser som skal endres for å ivareta regionale og lokale miljøforhold, samt kravene i IPPC-direktivet. Forslaget fra PIL og ny kunnskap knyttet til de forhold som nevnes i pkt. 9 vil inngå i SFTs grunnlag for den etterfølgende konsesjonsbehandlingen.
7. Regjeringen legger opp til at regulering etter forurensningsloven skal være hovedvirkemiddelet for å redusere SO₂-utslippene fra industriprosesser inntil fristen for å foreta de utslippsreducerende tiltakene nevnt ovenfor er utløpt, senest innen 2010. De rettslig bindende forpliktelsene vil således framgå av bedriftenes konsesjoner, jf. pkt 3 og 4. Regjeringen vil i tråd med dette fremme forslag for Stortinget om at avgiften for utslipp av SO₂ fra bruk av kull og koks og fra raffineriene fjernes fra 1.1.2002. Avtalen baserer seg på at Stortinget slutter seg til regjeringens forslag.
8. Avtalen er å anse som en intensjonsavtale som ikke binder partene rettslig. Avtalen inngås med forbehold fra myndighetenes side om at endringer i norsk eller internasjonal politikk på dette området, herunder endringer av forpliktelser Norge har i henhold til internasjonale avtaler, kan føre til endret virkemiddelbruk overfor utslippene av SO₂. Myndighetene tar også forbehold om at denne avtalen tilfredsstillende ESAs retningslinjer for miljøstøtte.
9. Partene skal evaluere gjennomføringen og behov for justeringer av avtalen i 2004, 2006 og 2008 blant annet på bakgrunn av de fastsatte utslippskrav, utslippsutviklingen, nye framskrivninger (blant annet basert på nye klimapolitiske virkemidler og virkemidler overfor utslipp av nitrogenoksider) og ny kunnskap om mulige tiltak og kostnader ved disse. Myndighetene vil søke å gjennomføre kostnadseffektive tiltak i bedrifter og sektorer utenfor denne avtalen.
10. Myndighetene skal konsultere PIL i forbindelse med forhandlinger om nye internasjonale forpliktelser av SO₂.

Oslo, 19. september 2001

for Miljøverndepartementet

for Prosessindustriens Landsforening

Siri Bjerke

Per Terje Vold

Vedlegg 1**Bedrifter med store prosessutslipp av SO₂ (tonn/år)**

Bransje		Bedrift	Kommune	Utslipp 1999	Utslippsgrense
Raffinerier	1	Esso Norge Slagen	Tønsberg	610	1000
	2	Statoil Mongstad	Lindås	1145	2000
Kjemiske råvarer	3	Saint-Gobain Ceramic Materials Arendal	Arendal	1236	1000 ¹
	4	Saint-Gobain Ceramic Materials Lillesand	Lillesand	915	580 ²
	5	Orkla Exolon	Orkdal	478	450 ³
Sement	7	Norcem Kjøpsvik	Tysfjord	131	
	8	Norcem Brevik	Porsgrunn	587	
Ferrolegeringer	9	Elkem Bjølvefossen	Kvam	623	1100
	10	Elkem Bremanger	Bremanger	695	900
	11	Elkem Carbon	Kristiansand	409	700
	12	Elkem Fiskaa Silicon	Kristiansand	610	800
	13	Elkem Salten Verk	Sørfold	1378	2200
	14	Elkem Meraker	Meråker	737	750
	15	Elkem Rana	Rana	278	300
	16	Elkem Thamshavn Verk	Orkdal	619	1100
	17	FESIL Holla Metall	Hemne	633	1300
	18	FESIL Lilleby Metall	Trondheim	190	500
	19	FESIL Rana Metall	Rana	1108	
	20	Finnfjord Smelteverk	Lenvik	1200	1800
Aluminium	21	Globe Norge Hafslund Metall	Sarpsborg	916	1300
	22	Elkem Aluminium Lista	Farsund	186	285 ⁴
	23	Elkem Aluminium Mosjøen	Vefsn	192	363 ⁵
	24	Hydro Aluminium Årdal Metallverk	Årdal	356	450
	25	Hydro Aluminium Høyanger Metallverk	Høyanger	212	250
	26	Hydro Aluminium Karmøy Fabrikker	Karmøy	336	580
	27	Hydro Aluminium Sunndal Verk	Sunndal	190	270
	28	Sør-Norge Aluminium	Kvinnherad	266	450 ⁶

1) 1600 tonn/år til 01.01.2001

2) 930 tonn/år til 01.01.2001

3) 700 tonn/år til 01.01.2001

4) ny grense 238 tonn/år fra 01.01.2003

5) ny grense 202 tonn/år fra 01.01.2007

6) ny grense 375 tonn/år fra 01.01.2003